

Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgfreds (Falkenstjerne) bemærkede ligeledes, at han heller ikke troede, at der var Trang til flere Lødder af denne Størrelse, og han søjede til, at han havde henvendt sig til forskellige med Spørgsmaal besangaaende, og efter de Svar, der indkom paa hans Spørgsmaal, blev Resultatet, at der ikke var Trang til saadanne Lødder. Det ærede Medlem tilføjede, at hvis det kunde bidrage til Løsningen af det brændende Arbejderspørgsmaal, saa var det en anden Sag; men det troede han ikke. Jeg har nu en anden Mening om den Sag end det ærede Medlem. Jeg tror endog saa, at det vilde bidrage betydeligt til Løsningen af det brændende Arbejderspørgsmaal, og hvis vi ikke gaa den Vej, naar vi tænke paa at løse det Spørgsmaal, saa tror jeg bestemt, at vi gaa forkert i Byen. I den Sag er jeg saa fuldstændig enig med det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgfreds (Vøjten) i hans Slutningsbemærkninger i det Foredrag, han holdt i Lørdags her i Salen. Det er jo et Spørgsmaal, der brænder overalt i Verden; det trænger til Løsning, det kan ikke nytte, vi lukke Døren i for den Sag, thi det brænder alligevel overalt. Vi have jo 3 Beje at anvise for den saakaldte overflødige Arbejdsstyrke her i Landet. Vi kunne henvise den til Amerika, vi kunne henvise den til Industrien, eller vi kunne henvise den til Landbruget. Det er de 3 Steder, som rimeligvis, i alt Fald i den nærmeste Fremtid, ville optage den største Del af den saakaldte overflødige Arbejdsstyrke. Ganske vist glemmer jeg ikke, at der er adskillige Kystbeboere, vist ikke saa ganske lille et Tal, der ernære sig ved Fiskeri, men Tallet bliver dog lille i Sammenligning med Tallet paa dem, der beskæftige sig med Landbrug og Industri. Vi have jo allerede et saa stort Antal til at staa med Hænderne i Lommen og vente paa en Ansættelse i Statens Tjeneste i en eller anden Retning, saa at vi ikke trænge til flere af den Slags. Der er jo under Behandlingen af et andet Spørgsmaal her i Salen faldet Bemærkninger om, at vi havde en Mangfoldighed af Farmaceuter her i Landet, som ikke kunde faa Ansættelse; det samme kan siges med samme Ret om en Mængde Mejerier, en Mængde Dyrslæger o. s. v., o. s. v. Og dersom vi ville henvende os til de forskellige Haandværkere med Spørgsmaal om Stillingen i Haandværket, da vil Svaret i de fleste Tilfælde lyde: Vi ere alt for mange. Dersom nu det samme kunde siges med lige saa stor Ret om Landbruget, da vilde vi køre fast, idet vi slet ingen Udvej kunde se, men

Gud ske Lov, Forholdet er saaledes, at det er muligt endnu ude paa Landet at staffe flere i Arbejde. Dersom vi skulde gaa den Vej at henvise den saakaldte overflødige Arbejdsstyrke til Industrien, saa vilde jeg tillade mig i al Verbødighed at anbefale den højtærede Kultusminister at sende en Skrivelse omkring til samtlige Landets Stoler med Paalæg om at faa den Sætning strøgen i Lærebøgerne i Geografi: „Danmark er fortrinnsvis et agerdyrkende Land“; thi hvis den skal blive staaende, vil den være vildledende for den Ungdom, der vokser op, naar vi have kastet os over Industrien som det overvejende. Vi saa ganske vist ved at gaa den Vej, som er antydet i Forslaget, flere Købere til Landbrugsprodukterne. Der er blevet sagt fra Industriens Side, at det gælder om for Landbruget at have mange Købere til dets Produkter, og hvis vi vilde være med til at stille Raarene lidt gunstigere for Industrien, saa vilde den blive i Stand til at optage den overflødige Arbejdsstyrke, som ikke kunde finde Anvendelse ude paa Landet. Jeg staa nu med den Mening, at det i alle Tilfælde er urigtigt at danne kunstige Beje for at staffe Købere til Landbrugets Produkter. Den naturlige Vej er endnu i Øjeblikket — saaledes ser jeg i alt Fald paa det — at benytte England som Køber. Jeg læste nylig i Bladene heroppe i Læsesalen, at der i disse Dage er foretaget Undersøgelser af nogle Konsulenter her fra vort Land i andre Lande med Hensyn til Afsetningsforholdene for vore Produkter, men efter de Oplysninger, der foreligger fra disse Undersøgelser, staa jeg endnu med den Mening, at England er det bedste Marked for vore Produkter, og saa længe England kan blive ved at være det samme for Danmark som Kjøbenhavn for Amager, og saa længe det engelske Folk kan indklassere saa uhyre Beløb i Form af Skatter fra sine Besiddelser i de øvrige Verdensdele, har det engelske Folk jo godt Raad til at købe vore Produkter.

Mit Kendskab til Husmandshjem, som de findes ovre i Midtjylland, er ikke saa ganske ringe. Jeg har i en betydelig Mærkelighed været Medlem af en Komite til Besøgnelse af de Huslødder, der konkurrere til Præmier i en stor Del af Midtjylland. Det var en Fornøjelse at rejse omkring og se paa disse Bedrifter og tale med disse Mænd paa Bedrifterne; vi fandt i Almindelighed større Tilfredshed, end der findes blandt Fabriksarbejdere; vi fandt Driftighed og Hjætte i høj Grad, og for mig kom det til at staa saaledes, at de Børn, der vokse op i saadanne Hjem, hvor der er Tilfreds-